

PRZYSZŁOŚĆ

Wydział Biologii i Nauk o Ziemi
Wydział Zarządzania
i Komunikacji Społecznej

Informacja o zespole badawczym znajduje się na str. 94

strategia Małopolska
rozwoj regionalny
miasta cele

[www.cittru.uj.edu.pl/
/projektor/16.pdf](http://www.cittru.uj.edu.pl/projektor/16.pdf)

tel. (12) 663 38 21
e-mail:
bozena.podgorni@uj.edu.pl

[www.facebook.com/
/nimb.cittru](https://www.facebook.com/nimb.cittru)

16

Małopolska – szanse i możliwości

Kompleksowa analiza miast regionu, którą przygotowali naukowcy z UJ, pozwoli wykorzystać tkwiący w nich potencjał dla rozwoju całej Małopolski.

Dynamiczny rozwój regionu nie zależy jedynie od procesów rynkowych, ale jest także kwestią odpowiedniej strategii, której stworzenie należy między innymi do urzędów marszałkowskich. Aby jednak możliwe było trafne sprecyzowanie celów oraz narzędzi ich realizacji, konieczna jest dogłębna i szczegółowa analiza.

Prof. Bolesław Domański, dyrektor **Institutu Geografii i Gospodarki Przestrzennej UJ**, oraz prof. Aleksander Noworól, dyrektor **Institutu Spraw Publicznych UJ**, wraz ze swoimi zespołami, połączyli siły, aby przeanalizować obecną sytuację miast Małopolski i przygotować prognozy dotyczące przyszłości. Zbadali między innymi, jakimi kwalifikacjami dysponują mieszkańcy województwa oraz jaka jest aktywność społeczna i gospodarcza w poszczególnych miastach.

Postawili przed sobą trudne zadanie, polegające na przygotowaniu klasyfikacji ośrodków miejskich ze względu na ich potencjał rozwojowy w przyszłości (aż do 2020 roku). W tym celu szczegółowo zbadali m.in. jaki był poziom i dynamika ich rozwoju gospodarczego w ostatniej dekadzie. Wnioski pozwoliły na wyznaczenie potencjalnych **biegunów wzrostu**, czyli miejsc, których szybki rozwój może być bodźcem pozytywnych zmian dla otaczających je obszarów (szczególnie tych słabiej rozwiniętych). W przypadku Małopolski ośrodkami takimi są przede wszystkim Tarnów i Nowy Sącz.

Jak się żyje w miastach Małopolski?

Badacze zdiagnozowali warunki życia w prawie 60 małopolskich miastach, analizując różnorodne dane. Pozyskali informacje o obecnym stanie środowiska przyrodniczego, warunkach mieszkaniowych i infrastrukturze technicznej i społecznej. Zbadali dochody i zasobność mieszkańców. Dodatkowo zebrali informacje o poziomie bezrobocia i wykształcenia, służby zdrowia oraz bezpieczeństwa. Ocenili jakość usług publicznych. Następnie wszystko to porównano z danymi z 1999 roku, co dało obraz zmian, jakie zaszły w tym czasie.

Bardzo istotnym z punktu widzenia rozwoju zagadnieniem są powiązania miast i otaczających obszarów. Projekt ujawnił szereg interesujących prawidłowości. Okazało się między innymi, że w poszukiwaniu usług oraz pracy, coraz częściej do Krakowa kierują się mieszkańcy **z kierunków południowego i północnego**, choć dotychczas uważano, że zasięg dojazdów jest większy na linii wschód – zachód. Diagnoza ta ma znaczenie praktyczne dla kształtowania systemu komunikacyjnego regionu.

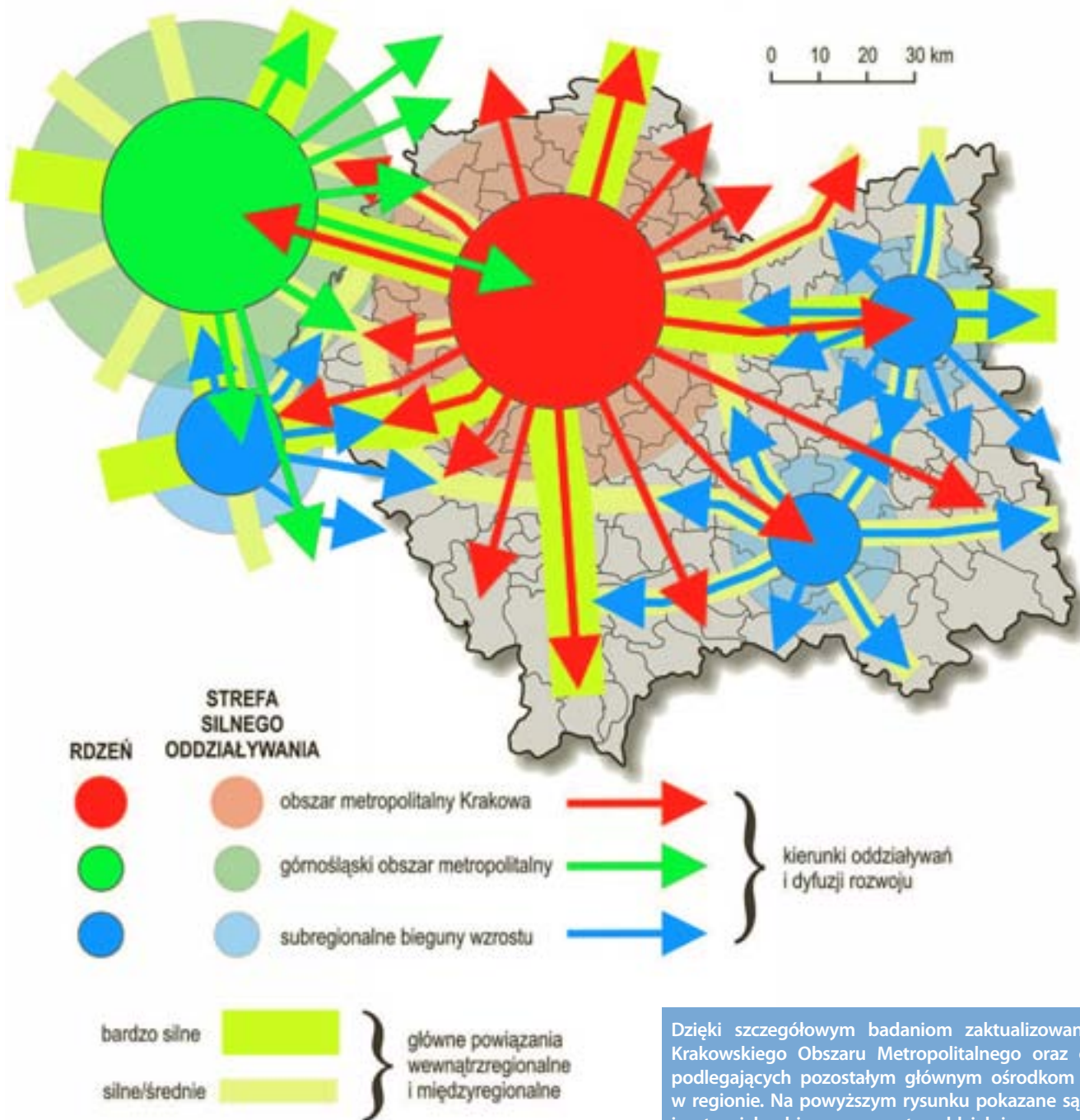
Nowe cele, nowe problemy

Jeśli chodzi o procesy zarządzania rozwojem regionu, badania ujawniły, że problemy do rozwiązania zawarte w dokumentach programowych miast często nie pokrywają się z rzeczywistymi potrzebami. Analiza pozwoliła wskazać te z miast, które wymagają szczególnej **interwencji władz regionalnych** (np. Urzędu Marszałkowskiego). W końcowym raporcie zawarto rekomendacje dotyczące celów polityki rozwoju oraz propozycje konkretnych działań dla ich realizacji, przydatne dla przygotowywanej Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020.

Głównym **celem strategicznym**, zdaniem autorów raportu, powinno być dążenie do spójności sieci miejskiej Małopolski. Można to osiągnąć poprzez silniejszą integrację Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego z obszarami peryferyjnymi oraz wsparcie rozwoju Tarnowa

i Nowego Sącza jako biegunów wzrostu, pobudzających rozwój wschodniej części regionu. Należy poprawić jakość i dostępność **usług publicznych** oraz podnieść kwalifikacje pracowników w mniejszych miastach i na wsi. Istotne znaczenie mają działania na rzecz poprawy dostępności komunikacyjnej poprzez niezbędne inwestycje w sieć transportu zbiorowego oraz **wzmocnienie komunikacji publicznej**. Trzecim strategicznym celem polityki regionu powinno być dążenie do kształtowania zwartej struktury miast poprzez kontrolowanie procesów zabudowy w strefie podmiejskiej oraz wsparcie procesów rewitalizacji tam, gdzie jest to konieczne.

Dokument stworzony przez ten interdyscyplinarny zespół stanowi ciekawą lekturę nie tylko dla twórców strategii dla Małopolski, ale także wszystkich osób zaangażowanych w politykę rozwojową na wszystkich szczeblach: wojewódzkim, powiatowym czy gminnym. Raport dostępny jest na stronie Małopolskiego Obserwatorium Polityki Rozwoju (www.politykarozwoju.obserwatoria.malopolska.pl).

Dzięki szczegółowym badaniom zaktualizowano zasięg Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego oraz obszarów podlegających pozostałym głównym ośrodkom miejskim w regionie. Na powyższym rysunku pokazane są aktualne i potencjalne bieguny wzrostu oddziałujące na rozwój Małopolski.